

"İman hem nurdur, hem kuvvettir; iman insanı insan eder..." Yirmi Üçüncü Söz'ün, Birinci Makam'ındaki, Üçüncü ve Dördüncü noktaları açıklar mısınız?

"ÜÇÜNCÜ NOKTA"

"İman hem nurdur, hem kuvvettir. Evet, hakikî imanı elde eden adam, kâinata meydan okuyabilir ve, imanın kuvvetine göre, hâdisâtın tazyikatından kurtulabilir. "Tevekkeltü alâllah" der, sefine-i hayatta kemâl-i emniyetle, hâdisâtın dağlarvâri dalgaları içinde seyran eder. Bütün ağırlıklarını Kadîr-i Mutlakın yed-i kudretine emanet eder, rahatla dünyadan geçer, berzahta istirahat eder. Sonra, saadet-i ebediyeye girmek için Cennete uçabilir. Yoksa, tevekkül etmezse, dünyanın ağırlıkları, uçmasına değil, belki esfel-i sâfilîne çeker."

Bu noktada; İman ve tevekkülün verdiği kuvvet ve tevekkülün tanımı yapılıyor.

İman hem nurdur hem kuvvettir. İmanın nur olması her şeye Allah tarafından bakabilmek ve onun isim ve sıfatlarının kainattaki tecellilerini okuyabilmek ve bu bakışla kainatta insanın mücerret aklına görünmesi mümkün olmayan sırların açılması anlamındadır.

Yani iman ve hidayet gözlüğü ile kainata bakarsak, kainatın bütün incelik ve sırları açığa çıkar. Küfür ve inkar gözlüğü ile bakıldığında ise, kainat çözülmesi imkansız bir muamma olarak kalır. İman ve hidayet vesilesi ile her şeyin sırrını ve iç yüzünü çözmüş bir Mümin için, dünyanın hadise ve sıkıntıları hafifler, insana azap ve sıkıntı veremez. Küfür ve inkardan gelen muamma ve cehalet, insanı her hadise ve musibet karşısında korkak ve zelil yapar.

İşte imanın insana verdiği emniyet ve sükunet ne denli büyük bir hazine ve ne tükenmek bilmez bir kuvvet olduğu anlaşılır. Dünya bomba olup patlarsa imanı tahkiki olan bir Mümine korku ve endişe vermez. Ama kafir en küçük bir musibet karşısında titrer ve korkar her şeyden endişe duyar ve hayatı daha cehenneme gitmeden cehenneme döner.

"DÖRDÜNCÜ NOKTA"

"İman, insanı insan eder. Belki insanı sultan eder. Öyleyse, insanın

vazife-i asliyesi, iman ve duadır. Kûfûr, insanı gayet âciz bir canavar hayvan eder."

"Şu meselenin binler delillerinden, yalnız hayvan ve insanın dünyaya gelmelerindeki farkları, o meseleye vâzih bir delildir ve bir burhan-ı kâtıdır. Evet, insanîyet, iman ile insanîyet olduğunu, insan ile hayvanın dünyaya gelişindeki farkları gösterir. Çünkü, hayvan, dünyaya geldiği vakit, adeta başka bir âlemde tekemmül etmiş gibi, istidadına göre mükemmel olarak gelir, yani gönderilir. Ya iki saatte, ya iki günde veya iki ayda bütün şerâit-i hayatiyesini ve kâinatla olan münasebetini ve kavânîn-i hayatını öğrenir, meleke sahibi olur. İnsanın yirmi senede kazandığı iktidar-ı hayatiyeyi ve meleke-i ameliyeyi, yirmi günde serçe ve arı gibi bir hayvan tahsil eder, yani ona ilham olunur."

Bu noktada ise; insanın yaratılışındaki tekâmül amacı; âcizlik ve güçsüzlüğünden aldığı kuvvet tarif ediliyor.

İnsanın mahiyetine ve duygularındaki genişliğe dikkat ile bakıldığında, insanın bu dünyaya gelişmek ve manen terakki etmek için gönderildiği anlaşılıyor. Yoksa hayvan gibi çabalamak ve yutmak için insan bu dünyaya gönderilmiş değildir.

Nasıl beş yüz milyar değerinde lüks bir yolcu otobüsü, tavuk kümesi yapılamaz ve altın tepsi ile ahır dışkısı temizlenemez ise, insanın yüksek ve üstün fitrat ve mahiyeti de şu dünyanın adi ve basit süfli işlerinde heba edilemez. İnsan ile hayvan arasındaki farkı, insan iman ve ibadet ile göstermez ise, o zaman insan yüksek mahiyetini alçak işlerde meccanen heba etmiş olur ki, bunun bedeli çok ağır olan cehennemdir.

İnsana takılan acizlik ve fakirlik damarları, dünyanın adi ve basit işleri için yaratılmadığının en büyük delilidir. Zira insanın tasarımı dünyanın adi şeylerini kabul edecek bir mahiyette değildir.

Demek insan acizliği ile aciz olmayanı, fakirliği ile de fakir olmayan Zatı tanımak ve ona dayanmak ve ondan yardım almak için tasarlanmıştır. Biz bu amacı hayvanları taklit ederek unuttur ya da atıl bırakırsak cezasını da çekeriz. Öyle ise acizliğimizi, Allah'ın sonsuz kudretini çekmekte, fakirliğimizi de Allah'ın sonsuz zenginliğine yaslanmakta kullanmalıyız, bizim asıl vazifemiz budur.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Üçüncü Söz.](#)